

Korona i moja prijateljica

Nazove me prijateljica i pita kako ćemo živjeti nakon pandemije korone. (Uzročnik je virus imenom SARS-CoV-2, a bolest se zove COVID-19). Odgovaram joj da sam sigurna kako će oni, koji prežive, nadalje morati živjeti - drugačije.

Strah od drugoga

Ljudi će svakoga svojega sugovornika doživljavati kao potencijalnoga nositelja virusa. U budućnosti ćemo se bojati drugoga. I drugi će se bojati nas. Možda ćemo upravo zbog toga straha, a ne zbog aktualnih uputa nacionalnoga Civilnoga stožera, doista držati preporučenu socijalnu distancu. Oni koje su se pri susretu s dragom osobom voljeli zagrliti, morat će razmisliti... I zbog sebe i zbog te druge osobe. A u takve se upravo ubrajamo i moja prijateljica i ja.

Kapital

Čitam izjave akademika, znanstvenika i akademičara. Kazuje jedan kako smo se mi, tzv. suvremeno čovječanstvo, uljuljali u pomisli da čovjek sve može, sve zna, da je on gospodar svojega vremena. Takav si je čovjek podigao svoj oltar, na njega postavio svoj kapital, često stečen i neetičkim načinima. Do nedavno on se tomu svojem božanstvu klanjao, pred njim klečao, za njim hlepio. Pred takvim je oltarom zastala svaka daljnja težnja samodostatnoga i ohologa čovjeka; jer imao je gotovo sve.

I gle, od dojučerašnjega gordoga pojedinca, u par tjedana ova naša Zemlja svela se na milijarde ustrašenih, malih i bespomoćnih ljudi.

Mislili smo da mnogo znamo, da mnogo imamo, da gospodarimo fantastičnom tehnologijom. Unaprijed smo rasprodavali karte za let u svemir, za nevjerojatne sume dolara nudili parcele na Mjesecu... A sve nas je tako brzo savladao sićušni, nevidljivi virus...

Dosadašnje pandemije

1. Iz biblijskih vremena znamo za pošast gube. To je odumiranje živaca i otpadanje dijelova lica, tijela, ruku i nogu. Iako postoji lijek, guba se zadržala sve do današnjih dana u Indiji, među najsiriromašnjima.
2. U 14. stoljeću vladala je crna kuga. To je smrtonosna upala limfnih čvorova i upala pluća. Za nju su tada okrivljavali prosjake. Trebalo je proći šest stoljeća, da se u 20. stoljeću ustanovi da je uzrokuje bakterija koju raznose glodavci (miševi, štakori, vjeverice).
3. Prvi svjetski rat donio je virus španjolske gripe koja je poharala milijune pretežno mladih ljudi.
4. Godine 2002. pojavio se u Kini virus SARS CoV (Severe acute respiratory syndrome) i uzrokovao tešku naglu plućnu bolest. Bolest se tada proširila u 37 zemalja i za godinu dana je spontano nestala. Za tu bolest nema lijeka, niti cjepiva.
5. Godine 2009. nastala je pandemija ptičje gripe uzrokovana virusom H5N1. Virus uzrokuje upala pluća. Zahvaljujući cjepivu ona je bila savladana u roku od godinu dana.
6. Godine 2010. u Francuskoj se pojavila svinjska gripa H1N1. Bolest se manifestira bolovima u cijelom tijelu, proljevom i povraćanjem. Pokosila je oko 20 tisuća starijih ljudi na jugu Francuske.
7. Godine 2012. u Arabiji se pojavio virus MERS-CoV (Middle East respiratory syndrom) koji uzrokuje upala pluća. Virus se prenosi sa jednogrbe deve na čovjeka. Bolest u Arabiji i nadalje traje. Za tu bolest nema specifičnoga lijeka, niti cjepiva.
8. Zika virus je stalno prisutan u Južnoj i Srednjoj Americi i Tajlandu. Uzrokuje anomalije mozga kod djece u utrobi majke. Protiv njega nema lijeka, niti cjepiva. Preventiva bolesti je u uništavanju komaraca.

9. U posljednjih šest godina u Africi je dva puta izbila epidemija virusa ebola. Bolest ebola uključuje vrućicu, zatajenje jetre i bubrega i unutarnje krvarenje. Smrtnost kod te bolesti je 60-90%. Nositelji virusa su majmuni i šišmiši u tropskim prašumama. Ljudi se zaraze u doticaju sa navedenim životinjama.

10. Godine 2019. pojavila se munjevitna pandemija virusa SARS-CoV-2 i uzrokovala bolest COVID-19 kod koje nastaje infekcija dišnih putova sa smrtonosnom promjenom na plućima u obliku fibroze plućnog tkiva. Zahvatila je 188 zemalja.

Mehanizam djelovanja virusa

Aktualna bolest COVID-19 pretežno kosi oko 15% ljudi starijih od 80 godina. U tijelo dolazi zrakom ili direktnim kontaktom, hvata se na sluznicu oka, nosa ili usta. Slinom putuje do pluća. Naseli se u plućnu stanicu u kojoj se munjevito razmnožava. Na mjestu uništene plućne stanice nastaju ožiljci koji premreže cijela pluća. Nastaje plućna fibroza. U takva pluća ne dolazi dovoljno krvi i kisika. Bolesnici otežano dišu unatoč primjeni respiratora. Stariji bolesnici sa pridruženim kroničnim bolestima podliježu gušenju i umiru.

Teorije zavjere

Svaki put kad izbije neka epidemija, ljudi su skloni tražiti krivca. Postaju teoretičari zavjere. Za španjolsku gripu, AIDS, ebolu i koronu tvrdili su da je to biološko oružje i da je namjerno lansirano u političke svrhe. Kao drugi tobožnji krivac za koronu je proglašeno neionizirajuće zračenje iz G5 tehnologije. Nema niti jednoga znanstvenoga dokaza da je G5 tehnologija štetnija od G4 tehnologije koju, u obliku mobitela, svi nosimo u svojim džepovima ili torbicama.

Upravo traje intenzivna potraga za lijekom protiv bolesti COVID-19 i za cjepivom protiv nje. Teoretičari zavjere već sada znaju da ćemo eventualnim budućim cijepljenjem istodobno biti i čipirani i time još više kontrolirani i nadgledani.

Godine 1998. jedan do tada nepoznati britanski liječnik Andrew Wakefield, lansirao je svoju teoriju da djeca, cijepljena protiv uobičajenih dječjih zaraznih bolesti, obolijevaju od autizma. Sve kasnije znanstvene studije to su pobile. Podvrgnut je suđenju koje je bilo sveobuhvatno i dugotrajno. Otkriveno je da je lažirao svoje podatke. Optuženik je priznao sve navode iz optužnice. Njegov je članak povučen i trajno mu je oduzeta liječnička licenca.

No i nakon te afere uporni antivakseri (protivnici cijepljenja) ostaju pri svomu stavu i čak bučno lobiraju za nj. Oni ne cijepu svoju djecu protiv dječjih zaraznih bolesti, tvrdeći da ih tako štite od autizma.

Činjenica je da je autizam u zadnjih dvadesetak godina sve češći. Iako se uzrok neprekidno traži, valjanoga znanstvenoga odgovora još uvijek nema. Teorije da je krivac za autizam aluminij, formaldehid, fetalno tkivo u cjepivu nikad nisu potvrđene.

U medijima se ovih tjedana našla i jedna grozomorna teorija. U SAD-u trenutno (13. svibnja 2020.) ima oko 80.000 žrtava korone. Neke od njih sahranjuje se u masovne grobnice. To stoga jer ti jadni ljudi nisu imali zdravstveno osiguranje, nisu imali svoje obitelji ili pak njihove obitelji nisu imale novaca za pogreb. No teoretičari zavjere znaju da se to u SAD-u ne sahranjuju Amerikanci-žrtve korone, već su to mrtva tijela utopljenih migranata prikupljena po svim morima koja su na rutama od Afrike i Srednjega Istoka prema boljemu životu u Europi ili u Americi.

Cijepljenje protiv raznih bolesti najveće je medicinsko dostignuće 20. stoljeća. Time se sprečavaju teške i zarazne bolesti, posljedična invalidnost i smrt. Protutijela koja se stvaraju u organizmu uredno cijepljene osobe traju u krvi više od 40 godina. Danas kada se korona

razmahala diljem svijeta stotine vrhunskih laboratorija intenzivno traga za cjepivom i lijekom. Antivakseri su se trenutno pritajili. Čekaju li i oni s nestrpljenjem cjepivo ili lijek protiv bolesti COVID-19?

Zaključno

Dojučerašnji gordi i oholi čovjek našao se odjednom u slomu sveukupne svjetske ekonomije, politike i zdravstva. I to samo zato jer nema jedno, jedino cjepivo!

Taj čovjek bi sada vrlo rado zamijenio sav svoj kapital za jednu malu štrcaljku spasonosne tekućine.

On koji misli da sve može, sve zna, koji za sve ima neograničeni budžet prisiljen je na čekanje, na eventualnost, na neki budući, magloviti datum iz kojega će izroniti spas za njega i za njegov svijet.

Grad New York ima oko devet miliona stanovnika i 26.000 bolničkih kreveta. To je daleko premalo za borbu protiv korone. Gradu uz to nedostaje i respiratora. I to se zbiva u bogatoj Americi, sa najboljim zdravstvom na svijetu.

Pred ovakvim problemom valja ispravno promišljati. A ispravno misliti ne može niti tehnologija, niti kompjutor, već samo čovjek, osoba sa dobro formiranom savješću. Mi se sada nalazimo na raskršću: ili se boriti protiv bolesti ili se boriti za zdravlje.

To može zvučati kao da je samo po sebi razumljivo; ali nije. Barem nije posve...

Čim mine jedna pandemija, svijet se ponovo uljuljka. To je onaj isti svijet koji baca jestivu ljudsku hranu u more, kako joj se cijena na tržištu ne bi snizila; koji počne smanjivati proizvodnju nafte, kako joj cijena ne bi pala.

Kad nas bilo koja bakterija ili virus napadne, naš se imunosni sustav, kao naša zaštita, aktivira. On želi uništiti uljeza koji uzrokuje bolest. Kada se radi o virusu korone, on napadne naše plućne stanice i učini ih svojom kolijevkom. Naše vlastite stanice propadaju proizvodeći virus koji nas uništava.

Tada naš imunosni sustav mora proširiti svoju frontu. On napada virus, ali napada i stanice našega tijela, koje su postale inkubatorom neprijatelja. Takvo bojno polje nastaje u plućima svakoga bolesnika od COVID-19. Virus korone je lukava pošast. Mladi ljudi su živahniji i lakše se zaraze od starih. No oni ne zadobivaju teške posljedice. Stariji ljudi se više čuvaju, teže se zaraze, ali su kod njih posljedice češće fatalne.

Problem je dakle - u starenju. Danas nam je životni vijek mnogo dulji nego prije 100 godina. To prije svega zahvaljujemo cijepljenju, jer zbog njega nismo umrli od raznih teških zaraznih bolesti; difterije, hripavca, tetanusa, ospica, rubeole, dječje paralize, tuberkuloze, meningitisa. Jedan akademik predlaže da poradimo na mudrom jačanju vlastitoga imunoga sustava.

To znači::

1. Omogućiti ljudima dobru i raznoliku prehranu (proizvedenu u Slavoniji!).
2. Istraživati procese starenja kako bismo se mogli oduprijeti vlastitim imunitetom.
3. Pronaći načine kako spriječiti fibrozu pluća.
4. Naviknuti naš organizam na suživot sa virusom.
5. Cijeniti vlastite nacionalne zalihe: čisti zrak, zdravu vodu i kvalitetnu hranu.

Nitko ne zna hoće li biti drugoga vala ove pandemije i hoće li ona biti još gora. Dosadašnja disciplina u socijalnom distanciranju i stroga higijena čuvaju nas dok čekamo na cjepivo ili lijek. U to pogledu Hrvatska je do sada bila uzorna država. Da nismo bili odlučni u tomu, imali bismo daleko više žrtava. Do danas (13. svibnja 2020.) ih je 91.

Šveđani su npr. pokušali biti ležerni, bez distance. Time su htjeli dokazati da imaju kolektivni imunitet (tzv. imunitet krda). Nije im uspjelo. Za takav imunitet potrebno je i cijepljenje stanovništva i to u visokom postotku. Tek tada se pojedinac može osjećati zaštićen.

Poruka mojoj prijateljici

Prijateljici s početka ovoga teksta, kazala sam da u medicini ne postoje neki tajni pretinci. Postoji nepisano pravilo da se u znanosti treba služiti zdravim razumom, poštivati svoju ispravno formiranu savjest, gajiti empatiju i etiku. To pak posjeduje samo onaj znanstvenik koji, gledajući prema zvijezdama, shvaća kako je pod njima malen i krhak, ali dragocjen.

Takav je pak svaki onaj stručnjak koji se svjesno lišio sebeljublja, srebrojublja, vlasti i oholosti. Hvala Bogu što takvih na klinikama i istraživačkim laboratorijima ima.

Od takvih nam je, u ovom iskušenju za čovječanstvo, očekivati - cjepivo i lijek.

.